

Stadin Trossi

HELSINGIN MERIPELASTUSYHDISTYS
HELSINGFORS SJÖRÄDDNINGSFÖRENING

4/17

- *Lauri tulee taivaalta – pintapelastaja*
- *Meripelastusaseman pitkä taival*
- *Rautauoma päivitettäväksi*

STADIN TROSSI 4/17

STADIN TROSSI on Helsingin Meripelastusyhdistyksen jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Seuraava lehti ilmestyy maaliskuussa.

STADIN TROSSI är Helsingfors Sjöräddningsförenings medlemstidning som utkommer fyra gånger per år.

Nästa tidning utkommer i mars.

Julkaisija / Utgivare:

Helsingin Meripelastusyhdistys
Helsingfors Sjöräddningsförening ry

Päätoimittaja / Chefredaktör:

Jukka-Pekka Lumilahti lehti@hmpy.fi
p. 050 350 9195

Toimitus / Redaktion:

Jukka-Pekka Lumilahti, Sami Korppi,
Mika Back, Nina Hiltunen, Pinja Hentunen,
Mikael Andersén, Christian Kurtén ja
Tuula Hakkola

Paino / Tryck:

Kopio Niini, Helsinki Painos / Upplaga:

Painosmäärä on 4000

ISSN 2489-5385 (painettu)

ISSN 2489-5393 (verkkójulkaisu)

Kansi/Pärm:

Lauri Simolin toimii pintapelastajana
meripelastushelikopterissa

Helsingin Meripelastusyhdistys
Helsingfors Sjöräddningsförening ry
Matosaari / Maskholmen, Jollas,
PL 66, 00101 Helsinki, p. 050 571 3940
www.meripelastus.fi/helsinki

Tässä numerossa

Ruorin takaa – Bakom rodret

sivut 4–5

Uutisia – Uudet jäsenet

sivut 6–9

Otteita syksyn tapahtumista

sivut 10–12

Sotilaiden saaresta
meripelastusasemaksi

sivut 13–15

Kaasu pohjassa, mutta
rauhallisesti – Lauri Simolin

sivut 16–19

Svensk resumé
Sitä saa mitä tilaa

*sidorna 20–21
sivut 22–23*

Hätätilanteissa / I nödsituation
Meripelastuksen hälytysnumero
Sjöräddningens alarmnummer
0294 1000
www.raja.fi

Kiireettömissä / Icke brådskande
Trossipalvelu / Trossen assistans
0800 30 22 30
www.trossi.fi

Kiirettä pitää

Vuoden lopulla on hyvä hetki katsoa hieman taaksepäin. Tämä vuosi oli yksi yhdistyksemme historian vilkkaimmista. Pelastus- ja avustustehtäviä suoritimme 126 kappaletta. Lisäksi olemme olleet mukana parissakymmenessä muussa tapahtumassa. Myöskään toimintakalenterista tyhjiä päiviä ei juuri ole löydettävissä. Olen myös iloinen jokaisesta uudesta jäsenestä, ilman teitä me emme pystyisi auttamaan. Teitä on liittynyt tämän vuoden aikana 395, yhteensä meitä on jo yli 3800.

Kaikki toimintamme pyritetään vapaaehtoisesti. On ollut hienoa nähdä, kuinka jäsenemme ovat kellonajasta ja olosuhteista riippumatta lähteneet vesille auttamaan apua tarvitsevia. Samoin erilaisten tapahtumien, koulutusten, valmiuden ylläpidon, kunnostustöiden, huoltojen sekä hallinnon pyörittämiseen on käytetty paljon aikaa. Näin vuoden lopussa kaikki näyttää itsestään selvältä. Tiedän, ettei se sitä kuitenkaan ole, iso kiitos jokaiselle vuoden aikana mukana olleelle. Jokaisen panos on toiminnalle erittäin tärkeää.

Vuodenvaihteessa taivaalla näkyy jälleen ilotulitus-, mutta myös punaisia hätäraketteja. Hätärakettien paloaika on huomattavasti ilotulitusraketteja pidempi. Hätärakettia ei myöskään ole mahdollista sammuttaa, jolloin palavana maahan laskeutuva raketti aiheuttaa todellisen vaaratilanteen. Ensi talvena Espoossa on mahdollista harjoitella rakettien ammuntaa, kannattaa siis säästää raketit sinne.

Det är bråttom

Mot slutet av året är det en lämplig tidpunkt för en liten tillbakablick. Detta år var ett av de livligaste i föreningens historia. Räddnings- och assistansuppdrag utförde vi 126 stycken. Därutöver har vi medverkat i ca 20 andra evenemang. Tomma dagar i verksamhetskalendarerna kan man knappast hitta. Jag är också glad över varenda ny medlem, utan er skulle vi inte kunna hjälpa. 395 av er har anslutit sig detta år, sammanlagt är vi redan över 3 800.

All vår verksamhet fungerar på frivillig bas. Det har varit fint att se hur våra medlemmar har farit ut för att hjälpa de nödställda, oberoende av tiden på dygnet eller förhållanden. Likaså har mycket tid satts på olika evenemang, utbildningar, upprätthållandet av beredskapen, underhållsarbeten, service samt administration. Så här i slutet på året ser det allt självklart ut. Jag vet att så inte är fallet; ett stort tack till var och en som varit med under året. Varje insats är mycket viktig för verksamheten.

Vid årsskiftet ser man igen fyrverkerier på himlen, men också röda nödraketer. Nödraketerna brinner betydligt längre än fyrverkeriraketer. Nödraketer kan man inte heller släcka varvid en brinnande nödraket som landar på marken förorsakar en verklig farosituation. Nästa vinter är det möjligt att öva raketavskjutning i Esbo, det lönar sig att spara raketerna dit.

Hyvää ja rauhallista joulua
En God och Fridfull jul!

Jukka-Pekka Lumilahti
Puheenjohtaja/Ordförande
pj.helsinki@messi.meripelastus.fi

UUTISIA

Seurasaaren meripelastusvaja uuteen loistoon

1900 -luvun alussa pääkaupunkiseudun ympäristössä oli vajaa kymmenkunta pientä meripelastusasemaa. Asemat olivat hyvin erilaisia, esimerkiksi Mustikkamaan asema oli sijoitettu Suomen Höyrylaivosakeyhtiön (F.Å.A) proomun peräosaan. Suurimmat sen sijaan olivat omia pieniä rakennuksia, eli meripelastusvajoja. Vajoissa ja asemilla säilytettiin hengenpelastusvälineistöä lähinnä rannalta tapahtuvia pelastustehtäviä varten. Asemat kuuluivat hallinnollisesti Suomen Meripelastusseuralle, käytännön toimista vastasi usein lähellä vajaan asunut henkilö. Alueellisia yhdistyksiä ei tuolloin vielä oltu perustettu. Pienten asemien toiminta loppui Meripelastusseuran toiminnan painopisteen muuttumiseen 1920 -luvulle tultaessa. Tällöin toiminta keskittyi entistä enemmän ulkosaa-ristoon ja isommilla pelastusveneillä tapahtuneeseen toimintaan.

Pienistä asemista ainoa jäljellä oleva vaja sijaitsee Seurasaaren etelärannalla. Vaikka vajan kunto vuosien saatossa onkin rapistunut, on vaja vielä kunnostettavissa. Meripelastusseuran 120 -vuotisen taipaleen johdosta, yhdistys on päättänyt kunnostaa talkoovoimin vajan ulkopuoliset osat. Työt on tarkoitus aloittaa ensi vuoden keväällä. Näin vaja saa arvoisensa uuden elämän Seurasaaren muiden arvorakennusten joukossa

Meripelastusvaja sijaitsee Seurasaaren etelärannalla

PV Rautauoma telakoitiin Porvooseen, PV Mikrolog III ja Aava R puolestaan Vuosaareen. Kuva: Mika Pakarinen

Vilkas kausi päättyi

Helsingin Meripelastusyhdistyksen kausi päättyi 10.11.2017 klo 18:00, kun PV Rautauoma ja Mikrolog III otettiin pois valmiudesta. Mikrolog ja nuorten koulutusvene Aava R telakoitiin Vuosaareen, Selboatin lämpimään halliin. PV Rautauoma sen sijaan telakoidaan Weldmec Marinelle Porvoon Tolkkisiin.

Varsin vilkkaan kauden aikana yhdistyksen veneet osallistuivat alustavien tilastojen mukaan yhteensä 126 tehtävän tekemiseen. Näistä 46 oli meripelastustehtäviä ja 80 muuta avustustehtävää. Avustajiksi oli saanut yli 250 henkilöä. Edellisestä kaudesta kasvua on lähes 25 prosenttia. Kasvun on aiheuttanut erityisesti Trossi-tehtävien selkeästi lisääntynyt määrä.

Valmiuskauden pituus oli tänä vuonna 195 päivää. Valmiuden perustana olevassa tunnin lähtövalmiudessa veneet olivat 3400 tuntia ja välittömässä lähtövalmiudessa noin 1300 tuntia. Liik-keäoloituntejakin kertyi yhteensä yli 650 tuntia.

Rautauoma päivitykseen

Vuonna 2008 valmistuneelle PV Rautauomalle suoritetaan talven aikana ensimmäinen laaja päivityskorjaus. Veneeseen vaihdetaan astetta järeämmät vetolaitteet kavitoinnin vähentämiseksi ja moottoreiden kestävyys parantamiseksi. Samassa yhteydessä joudutaan vaihtamaan myös moottoreiden kytkimet. Vene saa myös uuden maalipinnan sekä vedestä pelastamisjärjestelmää parannetaan. Ulospäin selkeänä toimenpiteenä on äänenvaimennus, jonka ansiosta Rautauoman tuottamaa

PV Rautauomaan vaihdetaan talven aikana uudet jetit, jolloin myös veneen moottorit irrotetaan. Kuva: Mikael Andersén

ääntä pyritään selvästi vähentämään. Korjaustyöt suorittaa Weldmec Marine Porvoossa. Telakka on tehnyt vastaavan päivityskorjauksen myös Rautauoman vanhemmalle sisarelle PV Absolle viime talvena, sekä vastannut Meripelastusseuran lippulaivan PR Jenny Wihurin päivityskorjauksesta. Korjaus on tarkoitus valmistua toukokuun puoliväliin mennessä.

Matti Mitra kunniajäseneksi

Yhdistyksen syyskokous kutsui uudeksi kunniajäsenekseen **Matti Mitran**. Matti on toiminut vapaaehtoisen meripelastuksen parissa 1970-luvulta alkaen ja on toiminut melkein kaikissa yhdistyksen eri tehtävissä. Pelkästään 2000-luvulla Matti on toiminut päällikkönä 125 eri tehtävässä, koko uran aikana erilaisia tehtäviä on siten kertynyt useita satoja. Vesillä tapahtuneen toiminnan lisäksi Matti on ollut kantava voima meripelastusaseman

kunnostamisessa, kuin myös pelastusveneiden huolto- ja korjaustehtävissä. 1970- ja 1980-luvulla pitkälle Matin ansiosta yhdistyksellä oli aktiivista sukellustoimintaa. Tuolloin mukaan tulivat myös ensimmäiset kunnan ylläpitoon liittyvät treenit. Yhdistyksellä on nyt neljä kunniajäsentä. Matti Mitran lisäksi he ovat **Ilppo Kaarkoski**, **Christian Perret**, sekä **Reijo Rautauoma**.

Syksyn palkittuja

Syyskokouksessa jaetaan perinteisesti yhdistyksen aktiivituoppi. Tuopin jakoperusteena on, että sen saa erityisen aktiivisesti mukana ollut henkilö. Tänä vuonna tuoppi myönnettiin **Oskar Krogelille**. Oskar on aktiivinen puurtaja, joka ei kuitenkaan tee omista toimistaan tai tekemisistään suurta numeroa. Hänen panoksensa useassa eri toiminnassa, kuten koulutuksessa, rakettiammunnoissa, varusteiden ylläpidossa, veneiden huoltamisessa sekä uusien jäsenten koulutuksessa ja mukaan ottamisessa on erittäin merkittävä.

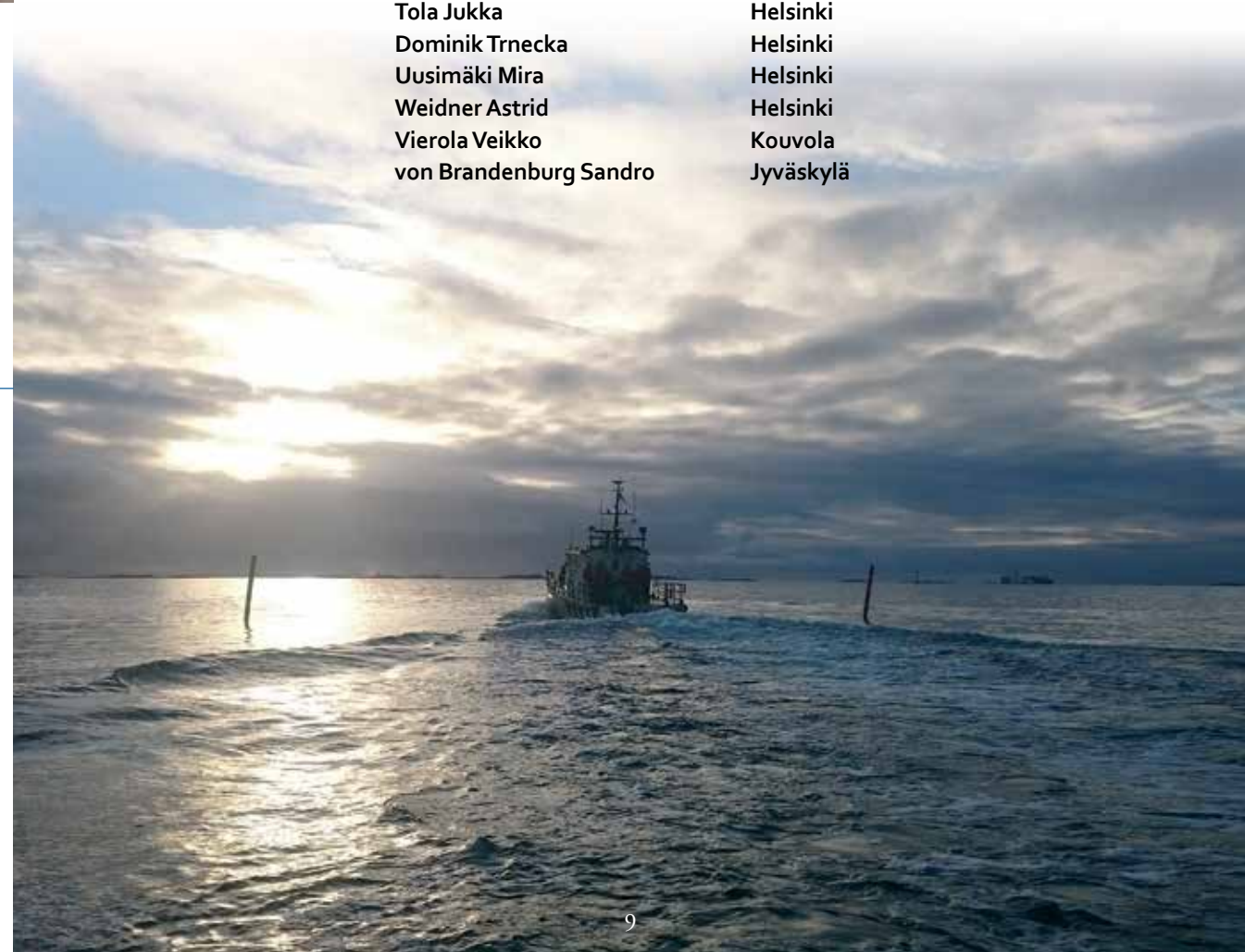
Maria Arvonon
Peetu Huittinen
Saara Höydén
Iska Ikävalko
Tuomas Kulmala
Sara Mörsky
Teppo Oksanen

Mika Pakarinen
Pasi Raatikainen
Mika Rytkönen
Oskari Tihinen
Aaro Vasama
Kari Vilén
Jani Virtanen

Vuoden tulokkaaksi nimettiin **Eeva Sairanen**. Hän sai lahjaksi Veneilykoulu.fi:n lahjoittaman kiertopalkinnon

Uudet jäsenet, tervetuloa tukemaan toimintaamme

Aroviita Pekka	Helsinki
Collin Katri	Helsinki
Hokkanen Pertti	Helsinki
Huittinen Mervi	Helsinki
Hurnasti Jyrki	Lahela
Jungner Peter	Helsingfors
Laaksonen Mika	Vantaa
Laurent Andreas	Helsingfors
Mäkelä Mika	Helsinki
Palkonen Jukka	Espoo
Puittinen Pasi	Vantaa
Reposalmen Venekerho ry	Helsinki
Talja Pekka	Helsinki
Kymäläinen Tapio	Helsinki
Tikka Nina	Vantaa
Tola Jukka	Helsinki
Dominik Trnecka	Helsinki
Uusimäki Mira	Helsinki
Weidner Astrid	Helsinki
Vierola Veikko	Kouvola
von Brandenburg Sandro	Jyväskylä

Otteita syksyn tapahtumista

Kotkalaiset pelastustehtävässä

Bågaskärin koulutuskeskuksessa oli lokakuun toisena viikonloppuna etsintä- ja pelastusyksikön päällystökurssi. Mukana kurssilla olivat myös sisarukset PV Rautauoma ja PV Kotka. Sunnuntaina 8.10 klo 16.13 MRSC Helsinki sai hätäilmoituksen konevikaisesta perämoottoriveneestä, jossa oli kaksi aikuista ja kaksi lasta. Vene oli ajautumassa Vartiosaaren rantaan. Tilanne vaikutti pahalta, joten MRSC Helsinki hälytti paikalle Rajavartiolaituksen meripelastushelikopterin. Myös lähes peräkkäin olleet Kotka ja Rautauoma saivat hälytyksen. Ensimmäisenä paikalle pääsi helikopteri, joka laski kaksi pintapelastajaa auttamaan venekuntaa ja estämään veneen hakkautumisen rikki saaren rannassa. PV Kotka evakuoiti nelihenkisen perheen kyytiinsä ja hinasi veneen suojasatamaan. Tapahtuman yhteydessä ei tapahtunut henkilövahinkoja. Rautauoman ei lopulta tarvinnut mennä paikalle lainkaan.

Konevikainen vene
Kuva: Rajavartiolaitos

Jolla veneen alla

Perjantaina 6.10. PV Mikrolog III oli palaillemassa partioajosta Matosaareen, kun MRSC Helsinki hälytti kello 20.38. Pikku Leikosaaren itäpuolella moottorivene oli saanut jollan köyden potkuriin. Veneessä olisi kaksi henkilöä. Mikrolog ei ollut kaukana paikasta, joten jo kuuden minuutin päästä kello 20.45 se saapui paikalle. Mikrologin miehistö ihmetteli näkyä, sillä moottoriveneen perän takana, veneen alta pilkkotti jolla poikittain. Tarkemmassa selvityksessä selvisi, että moottorivene oli ollut rantautumassa Pikku Leikosaareen, kun perässä vedettävän jollan vetoköysi oli joutunut veneen potkuriin. Köysi veti jollan veneen alle, ennen kuin miehistö ehti sammuttaa moottorin.

Mikrologin miehistö sai katkottua jollan köyden ja jolla nostettiin moottoriveneen kannelle. Tämän jälkeen vene hinattiin turvasatamaan, sillä pimeällä merellä köyden irrottaminen potkurista ei ollut mahdollista. Tehtävä oli ohitse kello 22.41.

Saunalautta merihädässä

PV Mikrolog oli partioajossa lauantaina 28.10. Tuuli puhalssi etelästä 12-15 m/s, saaden meren täyteen vaahdotpaita. Myös ensilumi oli satanut maahan pari päivää aiemmin, joten olosuhteet olivat erittäin haastavat. Hernesaaren kohdalla miehistö havaitsi yli kymmenmetrisen saunalautan, joka puski eteenpäin 1-1,5 metrin vasta-aallokseen. Vesi lensi lautan ylitse ja matkanteke näytti kovin epäilyttävältä. Hetken päästä lautan osuessa isompaan aaltoon, lautan keulaportti ja keu-

latasanne rikkoutuivat ja alus joutui toviksi tuuliajolle. Saunalautan päällikkö yritti poimia mereen päätyneitä osia. Kovan kelin vuoksi hän oli kuitenkin vaarassa pudota mereen. Mikrologin miehistö käski saunalautan päällikköä jättämään hylkytavarat mereen. Päällikkö tekikin näin ja Mikrolog otti meressä olleen keulatasanteen hinaukseen. Saunalautta lähti uudestaan liikkeelle ja otti aina välillä vettä keulansa kautta sisään. Mikrologin teho ja koko ei riittänyt kovassa merenkäynnissä lautan hinaamiseen, joten miehistö päätti hälyttää paikalle lisäapua MRSC:n kautta. Hetken päästä merivartioston partiovene saapui paikalle ja otti lautan hinaukseen suojaisemmille vesille.

Kuva: Markku Tamminen

Loukkaantuneita ja haaksirikkaisia

Lauantaina marraskuun 11. päivänä Rautauoma ja Mikrolog III oli jo otettu pois valmiudesta. Se ei estänyt yhteisen harjoituksen järjestämistä. Vasikkasaaren kivikot toimivat hyvänä ja haastavana maastona loukkaantuneille potilaille, samalla kun vielä vedessä ollut

nuorten koulutusvene Aava R osoittautui kinkkiseksi konevikaiseksi veneeksi. Yhteisharjoitukseen osallistui Helsingin meripelastusyhdistyksen ja Meripelastusase-
ma 1:n henkilöitä. Mukana oli meripelastajia Helsingin ja Espoon yhdistyksistä sekä Meripelastusasema 1:ltä.

Marraskuisen harjoituksessa potilas oli päätynyt hankalaan louhikkoon. Kuva: Maria Arvonen

Syksyn pimeydessä tehtävät vaikeutuvat ja tuovat meripelastajille haasteita. Kuva: Markku Tamminen

Nuorten treeneissä Niklas Rahola testaa, kuinka kattila sammutetaan sammutuspeitteellä. Patrik Nikitin (vas) ja Leevi Tarkiainen seuraavat vierestä. Koulutuksen järjesti 26.11. Laajasalon VPK. Kuva: Oskari Tihinen.

AJASSA

Sotilaiden saaresta meripelastusasemaksi

Itä-Helsingin Laajasalossa Santahaminan, Villingin ja Jollaksen välissä sijaitsee noin puolentoista hehtaarin kokoinen Matosaari. Venäläiset olivat kiinnittäneet huomiota tähän Jollaksen kartanon mailla sijainneeseen saareen jo ennen Krimin sota. Venäläisten mielestä saaren avulla Helsinkiä pystyttiin puolustamaan idästä päin yrittäneitä vihollisia vastaan. Tästä syystä Matosaaren rakennettiin kaksitoistatykkkinen patteri vuonna 1855 ja Matosaari liitettiin maakannaksella Jollakseen. Pattereiden lisäksi Matosaaren valmistui muun muassa maavallitykkien suojaksi, upseeriparakki, kaksi miehistöparakkia, keittiö, ruutikellari ja ammustenkuumenusuuni.

Jo rakennusvaiheessa saaren vesillä käytiin taistelu englantilais-ranskalaisen laivaston fregatin tulittaessa Matosaarta Viipurinkiven suunnasta kesäkuussa 1855. Matosaaresta ja sen vastapäätä Santahaminassa sijainneesta patterista avattiin tuli vihollista vastaan, jonka johdosta vihollinen poistui. Patteri oli miehitettynä aina vuoteen 1884 saakka, jolloin se lakkautettiin.

1800-luvun lopulla Laajasaloon ja sen lähialueiden rannoille sekä saariin alkoi nousta useita hienoja huviloita. Vaikeiden kulkuyhteyksien takia useimmat huviloista tehtiin vain kesäkäyttöön soveltuviksi, ja kulku huviloille tapahtui pääosin höyrylaivoilla. Keväisin höyrylaivat olivat täynnä kaupunkilaisten muuttokuormia. Syksyisin ilmojen viiletessä laivat kuljettivat kesäasukkaiden muuttokuormat takaisin kaupunkiin.

Maanmittari K.H. Lindh osti Matosaaren vuonna 1886. Se erotettiin Jollaksen kartanon tilasta omaksi Aaltola -nimiseksi tilaksi. Lindh rakennutti saaren keskelle, linnoitusvallien syleilyyn kolmikerroksisen huvilan. Alin kerros oli tehty kivistä ja muut puusta. Samaan aikaan Matosaaren rakennettiin myös muita pienempiä rakennuksia.

1920-luvun lopulla konsuli Uno Björklundin osti Matosaaren ja aloitti päärakennuksen mittavan uudistamisen. Alkuperäistä huvilaa yksinkertaistettiin, sekä laajennettiin, ja samalla lautapinnointe muuttui rapatuksi. Joidenkin lähteiden mukaan nykyinen yhdistyksen käytössä oleva huvilanvartijan asunto

Matosaari lännestä nähtynä 1960-1963. Rantamuurin takana on tenniskenttä, linnoitusvallien syleilyyn rakennettu päärakennus oikealla. Kuvaaja: Tuntematon. Helsingin Kaupunginmuseon kokoelma.

olisi rakennettu jo 1800-luvun lopulla. Todennäköisempää kuitenkin on, että konsuli Björklund rakennutti huvilanvartijan asunnon samassa yhteydessä päärakennuksen laajennuksen yhteydessä. Björklundin aikana Matosaaren luonto muuttui oleellisesti, sillä Björklund teetätti rakennusten ympärillä korkeatasoisen puiston. Puiston suunnitteli Suomen tunnetuin puutarha-arkkitehti Paul Olsson.

Uno Björklundin kuoltua paikka siirtyi hänen tyttärelleen Maud Udvardylle, os Björklund. Vuonna 1960 Matosaaren vuokrasi Rolac Oy:n toimitusjohtaja ja perustaja Aage Moustgaard perheineen. He muuttivat saareen vakituisesti asumaan. Joulukuussa vuonna

1963 huvilassa syttyi tulipalo, joka pääsi leviämään koko taloon. Palokunnan saadessa hälytyksen heillä ei ollut epäilystäkään hälytyksen aiheellisuudesta, sillä huvilasta nousevat liekit näkyivät kauas Kulosaaren sillalle saakka. Palomiesten todelliseksi ongelmaksi muodostui kuitenkin löytää palopaikalle, sillä Laajasalon läpi kulkenutta tieyhteyttä oli vaikea löytää. Kivijalkaan saakka palanutta huvilaa ei koskaan rakennettu uudestaan. Maud Udvardy myi huvilan vuonna 1985, mutta kaupunki käytti etuosto-oikeuttaan hyväkseen ja lunasti saaren rakennuksineen. Vuonna 1986 kaupunki vuokrasi Matosaaren pohjoisosan Helsingin Meripelastusyhdistykselle, eteläosan jäädessä yleiseksi puistoksi.

Matosaaren meripelastusasema nykyään idästä katsottuna. Kuva: Markku Tamminen

Moustgaardin aikana 1960-luvun alussa päärakennuksen sisustus oli suunniteltu huolella. Kuvan ruokasalin ikkunoista avautui näkymä Santahaminan suuntaan länteen. Olohuoneesta puolestaan näki ison terrassin kautta itään Villingin ja Viipurinkiven suuntaan. Kuvaaja: Tuntematon. Helsingin Kaupunginmuseon kokoelma.

Matosaaresta yhdistys sai hyvän suojaisen tukikohdan, josta pelastusveneillä oli nopea pääsy niin itään, etelään kuin länteenkin. Autolla Matosaaren pääsi Laajasalon läpi ja bussillakin oli mahdollista paikalle tulla. Töitä saaren kunnostamiseksi on jouduttu kuitenkin tekemään, eikä työmäärä saarella koskaan lopu. Vuosien saatossa saaresta on kuitenkin tullut toimiva meripelastusasema. Erityisesti saaren sijainti ja puitteet koulutukselle ovat erinomaiset. Saaren eteläpää on edelleen avoin kaikille kävijöille ja osittain Staran tekemien hoitotoimien ansiosta siitä onkin muodostunut suosittu virkistyspaikka. Saaren yleistä käyttöä rauhoittaa oleellisesti parkkipaikkojen puute, muutamat poh-

Joulukuussa 1963 Matosaaren päärakennus paloi, eikä sitä koskaan rakennettu uudestaan. Kuvaaja: Tuntematon. Helsingin Kaupunginmuseon kokoelma.

joispään parkkipaikat onkin varattu meripelastajien käyttöä varten.

Jutun lähteenä on käytetty:

- Snadi Blösis - Helsingin Meripelastusyhdistys 1961-2011, Helsinki.
- Hornborg, Eirik 1950: Helsingin kaupungin historia. II osa, ajanjakso 1721-1809, Helsingin Kaupunki.
- Strang Jan, Saaristounelmia Helsingissä, Antiikki-Kirja, Helsinki
- Riimala Erkki, Höyryä Helsingin vesillä, Suomen Laivahistoriallinen yhdistys, Helsinki

Jukka-Pekka Lumilahti

Kaasu pohjassa, mutta rauhallisesti – Lauri Simolin

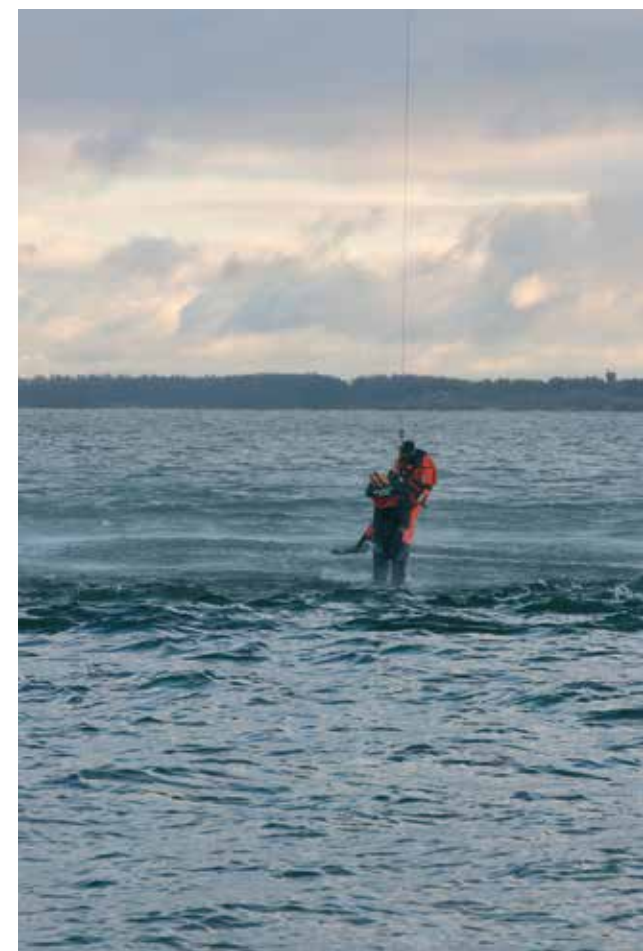
31-vuotiaan Lauri Simolinin työpaikka on Rajavartiolaitoksen meripelastushelikopterissa. Hän tulee paikalle auttamaan, kun muut haluavat sieltä pois. Lauri toimii pintapelastajana.

Ysiluokkalainen Lauri oli työelämään tutustumisjaksoilla Turun lentoasemalla vuonna 2000. Yhtenä päivistä, hän pääsi tutustumaan Vartiolentolaivueen helikoptereihin ja lentokoneisiin. Tutustuminen jäi Laurin mieleen, vaikka vielä tuolloin hän ei tiennyt jonnain päivää olevansa yksi pintapelastajista.

Lauri Simolin on tullut töihin Rajavartiolaitokseen vuonna 2012. Merivartijan peruskurssin jälkeen hän aloitti työt Nauvon merivartioasemalla. Sieltä ura vei lyhyen Susiluodon merivartioaseman komennuksen kautta Vartiolentolaivueeseen vuonna 2015. Vuoden verran kestäneen pintapelastajakoulutuksen jälkeen varsinaiset päivystystehtävät pintapelastajana alkoivat vuonna 2016. Koulutukseen sisältyi helikopteritoiminnan lisäksi ensihoitoasioiden opiskelua Pelastusopistolla Kuopiossa. Uintikoulutusta kurssien aikana ei ollut, mutta siinä Lauria auttoi hänen nuoruusvuosien kilpauintitaitonsa. Tällä hetkellä Laurin työpaikka sijaitsee Vartiolentolaivueen tukikohdassa, Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Töitä miehistössä tehdään useampi päivä peräkkäin, jonka jälkeen on pidemmät vapaat. Tämä järjestely sopii Liedossa asuvalle Laurille hyvin. ”Kotona ollessa aika kuluu perheen isänä, sillä työn luonteesta johtuen, joudun olemaan paljon öitä pois kotoa”, kertoo Lauri.

”Pintapelastajan työ on toisinaan erittäin fyysistä, ja sitä joutuu laittamaan itsensä likoon”, kuvailee Lauri ammattiaan. ”Myös työn monipuolisuus on hyvää, koska pääsee tekemään ja kokemaan erilaisia tehtäviä”. Monipuolinen Rajavartiolaitoksen helikopterimiehistöjen työnkuva todellakin on, sillä meripelastamisen ja Rajavartiolaitoksen muiden tehtävien lisäksi miehistöt ovat valmiina ensihoidon, pelastuksen, poliisin sekä muidenkin viranomaisten tehtäviin. ”Vaikka työssä onkin paljon valmiudessa oloa, koskaan ei tiedä mitä seuravaksi tapahtuu”.

Helsingin tukikohdassa käytössä on Airbus H215 helikopterit. Vasta parin vuoden ikäisiä koptereita Lauri pitää täydellisinä meripelastukseen sekä viranomais-tehtäviin. ”Kerkesin hetken toimimaan myös vanhoilla AB/B 412 helikoptereilla, mutta kyllä nämä uudet Airbus H215 helikopterit ovat enemmän mieleeni”, kuvailee Lauri nykyisiä työkalujaan. ”Hyvät tilat, erinomainen suorituskyky, kehittynyt automatiikka, monipuolinen valvontalaitteisto sekä turvalliset vinssit”, hän luettelee Airbus H215 kopterien ominaisuuksia. ”Aiemmissa koneissa vinssin vajeri saattoi mennä poikki, jos siihen kohdistui liian suuri voima. Uusissa

Meripelastushelikopteri RajaHeko200

Tyyppi: Airbus H215

Lentoaika: 4,5 tuntia

Maksimi lentoonlätöpaino: 8600 kg

Nopeus: 250 km/h

Evakuointikyky: 15 henkilöä 200 km päästä

Miehistö: Kaksi ohjaajaa, yksi mekaanikko ja kaksi pintapelastajaa

Tukikohta: Helsinki-Vantaan Lentoasema

Lauri Simolin

Pintapelastajana RajaHeko200:ssa

Ikä 31-vuotta

Rajavartiolaitoksessa vuodesta 2012

Kotipaikka Lieto

koneissa on ikään kuin vastaavanlainen jarru kuin virvelissä. Jos vinssiin kohdistuu liian suurta kuormaa, antaa vinssi hieman löysää. Näin esimerkiksi suuri aalto ei pääse katkaisemaan vinssin vaijeria.”

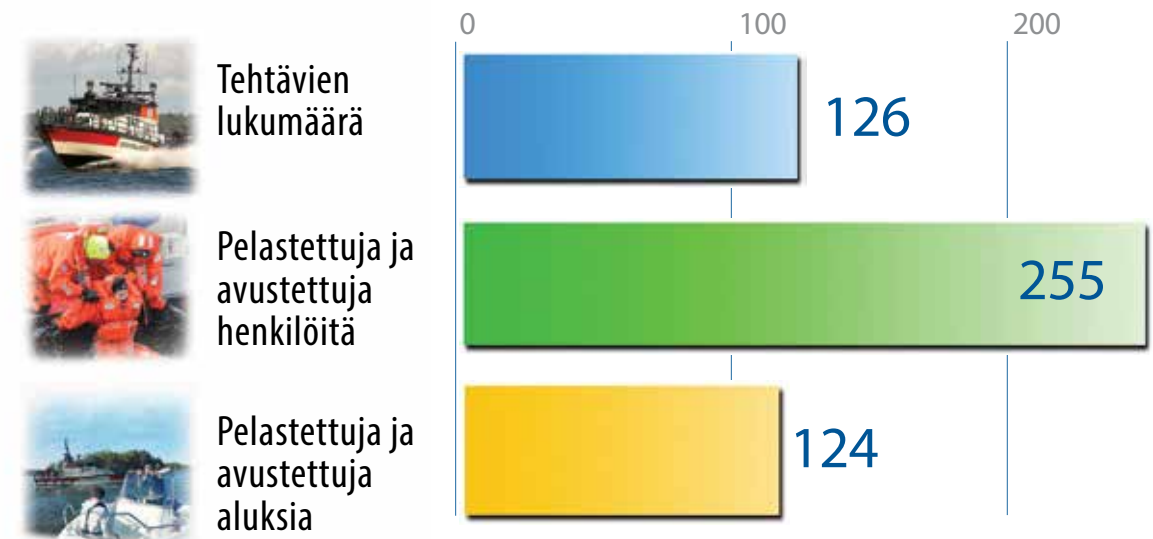
Hieman yllättävästi, Laurin mielestä pintapelastustehtävät vedessä eivät ole niitä kaikkein vaativimpia. Haastavimpina hän pitää jäistä tapahtuvia tehtäviä: ”Vaikka itselle ehtii harvoin tulla kylmä, niin roottorin nostama vesisumu jäätyy maskiin, snorkkeliin, vaijereihin, eli kaikkialle. Näin tehtävästä tulee paljon hankalampia. Lisäksi hypotermia tekee pelastettavien hoitamisesta vaikeampaa kuin lämpimässä.” Toinen ryhmä ovat matkustajalautoilta tapahtuvat evakuoinnit. ”Toisinaan olosuhteet ovat niin huonot, että laiva tulee näkyviin vasta viime hetkellä”, Lauri muistelee tehtäviä, joissa on ollut mukana.

”Vesillä kaasua voi olla pohjassa, mutta rauhallisesti on hyvä ottaa”, kuvailee Lauri ajatuksiaan turvallisuudesta vesillä liikkumisesta. ”Vettä ei pidä pelätä, mutta merta tulee kunnioittaa. Sen kun muistaa, niin vesillä pärjää aika pitkälle.” Aina kaikki ei suju suunnitellusti, joten toisinaan Meripelastushelikopterin asiakkaina ovat myös tavalliset veneilijät. Heille Laurilla on hyvä neuvo: ”Jos joutuu meripelastushelikopterin kanssa tekemisiin, kannattaa olla rauhallisesti. Helikopterin miehistö tietää mitä tekee ja helpointa meille onkin passiiviset henkilöt. Neuvomme ja ohjaamme henkilöitä, joten niiden mukaan toimittaessa asiat sujuvat helposti.”

Teksti: Jukka-Pekka Lumilahti
Kuvat: Markku Tamminen

Vuoden 2017 tilastoa

Vuoden 2017 tilastoa 15.11.2017 mennessä

RB Rautauoma lyftes upp på varvet i Borgå den 15.11. Under vintern görs ändringar i båtens teknik. Bild: Mika Pakarinen

Matti Mitra hedersmedlem

Föreningens höstmöte kallade **Matti Mitra** till ny hedersmedlem. Matti har verkat i den frivilliga sjöräddningen från 1970-talet och har fungerat i nästan alla föreningens roller. Bara sedan år 2000 har Matti fungerat som befälhavare vid 125 uppdrag, under hela karriären blir det alltså hundratals uppdrag. Förutom verksamheten till sjöss har Matti varit en bärande kraft både när det gäller underhåll av sjöräddningssta-

tionen och räddningsbåtarnas underhåll och reparationer. Under 1970- och 1980-talet hade föreningen en aktiv dykarverksamhet långt tack vare Matti. Då fick vi också de första träningsaktiviteterna för att upprätthålla konditionen. Föreningen har nu fyra hedersmedlemmar. De är, förutom **Matti Mitra**, **Ilppo Kaarkoski**, **Christian Perret** och **Reijo Rautauoma**.

Rautauoma förnyas på vintern

Den första omfattande uppdateringsreparationen på Rautauoma, som byggdes år 2008, gör under vintern. Man sätter in större drev för att minska kavitationen och för att förbättra motorernas hållbarhet. I samma process byts också motorernas kopplingar ut. Båten målas också på nytt och utrustningen för att rädda människor ur havet förbättras. En åtgärd som klart märks utåt är installeringen av ljuddämpare med vilka man strävar till att betydligt minska det ljud som Rautauoma avger.

Reparationen utförs av Weldmec Marine i Borgå. Varvet har gjort motsvarande reparation på Rautauomas äldre systerbåt RB Abso förra vintern och svarat för Sjärräddningssällskapets flaggskepps RK Jenny Wihuris uppdateringsreparation. Reparationen är avsedd att bli färdig i mitten på maj.

Eeva Sairanen belönades med titeln årets rekryt. Som pris fick hon ett vandringspris donerat av Veneilykoulu.fi Bild: Matti Pouhakka

Fölisöns sjöräddningsskjul får en ny glans

I början på 1900-talet fanns det litet under tio sjöräddningsstationer i huvudstadsregionens omgivningar. Stationerna var mycket olika, t.ex. Blåbärslandets station var placerad i aktern på en av FÅA:s (Finska Ångfartygsaktiebolaget) pråmar. De största däremot var egna små byggnader, dvs sjöräddningsskjul. I skjulen och stationerna förvarades räddningsutrustning närmast för räddningar utförda från stranden. Administrativt hörde skjulen till Finlands Sjärräddningssällskap, för den praktiska verksamheten svarade i allmänhet någon person som bodde nära skjulet. Verksamheten vid de små skjulen tog slut när verksamhetens tyngdpunkt för Sjärräddningssällskapet förändrades i början på 1920-talet. Då koncentrerades verksamheten mera och mera till den yttre skärgården och större räddningsbåtar. Av de små stationerna är skjulet på Fölisöns södra strand den enda som finns kvar. Även om skjulet under årens lopp förfallit kan skjulet ännu restaureras. Då Sjärräddningssällskapet nu fyller 120 år har föreningen beslutat renovera skjulets yttre med talkokraft. Arbetet är avsett att inledas på våren nästa år. På detta sätt får skjulet ett nytt värdigt liv bland Fölisöns andra värdefulla byggnader.

Sjärräddningsskjulet visade sig vara i renoverbart skick. Bild: Matti Mitra

VESI KIELELLÄ

Sitä saa mitä tilaa

Helsingin Kallion Tokoinrannassa sijaitsevalla Café & Restaurant Pirittalla on vanhempien helsinkiläisten parissa hiukan hämäräperäinen maine. Alun perin vuonna 1977 perustettu ravintola aikaa myöten räjähtänyt, autioitui ja lopulta paloi. Autiotalo keräsi kaikenlaista kulkijaa ja maine oli sen mukainen. Nyt paikalla on tyylikäs ruokaravintola upealla merinäköymällä.

Veneellä suoraan terassille

Kävimme testaamassa Café Pirittan kahdesti. Koska ensimmäinen kerta oli tavallisesta menusta poikennut isänpäiväbuffet, päätimme tulla uudestaan tavallisena iltana. Isänpäivästä sen verran, että buffet näytti kelpaavan myös presidentti Tarja Haloselle ja hänen puolisolleen Pertti Arajärvelle.

Isänpäivänä saavuimme veneellä lähes suoraan ravintolan terassin edessä olevalle laiturille. Sitä, kuuluuko laituriravintolalle, ei henkilökunta osannut kertoa. Kuulemma ”ei siinä yleensä ketään ole”. Tämän epävirallisen rantautumispaikan lisäksi Tokoinrannassa on neljä kaupungin poijupaikkaa Ympyrätalon kohdalla.

Kallion keski-ikäisin paikka

Testi-iltamme osui perjantai-iltaan. Ravintola oli täynnä, pöytävarauksemme oli laitettu mukavasti isojen ikkunoiden ääreen, joista avautui merellinen näkymä Tokoinlahdelle. Ruokailijoina oli pääasiassa keski-ikäisiä naisia odottamassa Kaupunginteatterin näytöksen, Myrskyluodon Maijan, alkua. Kun Kallio yleisesti mielletään hipsteriseksi ja eläväiseksi kaupunginosaksi, niin Café Pirittassa ilmapiiri oli varsin seesteinen.

Päätimme nauttia perusteellisesti pitkän kaavan mukaan. Aluksi graavilohileivät, pääruoiksi härän ulkofileepihvi sekä lohi ja jälkiruoka crêpe brûlée. Kuten menusta näkee, on Café Piritta aika yllätyksetön. Onneksi ruoat yllättivät: pihvi oli erinomaisesti paistettu,

lohi mainio ”peruslohi” ja Crêpe brûlée yksi parhaisista syömistäni (ja niitä on paljon). Hintatasoltaan Café Piritta on keskitasoa, illallisemme kahdelle viineineen maksoi noin 100 e.

Café Pirittaan pääsee kätevästi veneen lisäksi julkisilla, autolla tai pyörällä. Maisemat ovat veneellä tullessa upeat, jopa Merihaka näyttää mereltä päin tyylikkäältä. Myös Siltasaaren taloja on mukava ihastella. Pitkä, Tervasaaresta alkava nopeusrajoitus 10 km/h takaa, että maisemien katseluun jää riittävästi aikaa.

Posti Green

Helsingin Meripelastusyhdistys kiittää kaikkia jäseniään ja tukijoitaan kaudesta 2017 sekä toivottaa Hyvää Joulua ja Onnellista Vuotta 2018.

Helsingfors Sjöräddningsförening tackar alla sina medlemmar och de som understött oss under säsongen 2017, och önskar God Jul och Gott Nytt År 2018.

HELSINGIN MERIPELASTUSYHDISTYS
HELSINGFORS SJÖRÄDDNINGSFÖRENING

www.meripelastus.fi/helsinki